

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (288) 成语故事 (二八八)

วันที่ 11 มิถุนายน 2566 - 11:05 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (288) 成语故事 (二八八)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 义无反顾 / 義無反顧 yì wú fǎn gù (อี้ อู่ ฝาน กู่) โดย คำว่า 义/義 yì (อี้) แปลว่า ความชอบธรรม สิ่งที่ต้องทำตามครรลอง 无/無 wú (อู่) แปลว่า ไม่ 反 fǎn (ฝาน) แปลว่า ตรงข้าม อีกด้าน ในที่นี้จะหมายถึงล่าถอย หันหลังกลับ 顾/顧 gù (กู่) แปลว่า มอง หันมามอง ครุ่นคิด ไตร่ตรอง เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึง เดินหน้าต่อสู้เพื่อความชอบธรรมโดยไม่ลังเล หรือไม่ลังเลที่จะต่อสู้เพื่อความถูกต้อง สั้นๆ ก็คือ ไม่ลังเล มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

การศึกษาในสมัยโบราณนั้น หลายๆ ครั้งไม่จำเป็นต้องใช้กำลังทหารเข้าประหัดประหารกัน ซึ่งผลของสงครามนั้น แน่นนอนว่าบอบช้ำกันทั้งฝ่ายชนะ และฝ่ายแพ้ ดังนั้น พวกเขาจึงชอบใช้นักเจรจา หรือนักการทูตไปเจรจางานกว่าจะบรรลุเป้าหมายได้

ประเทศจีนในช่วงยุคการปกครองของฮั่นอู่ตี้ 汉武帝/漢武帝 Hàn Wǔdì แห่งราชวงศ์ฮั่น 汉朝/漢朝 Hàn cháo (ฮั่นเฉา) เป็นช่วงที่บ้านเมืองกำลังพัฒนาไปในทุกด้าน ทำให้อำนาจของฮั่นแผ่ขยายไปทั่ว ในช่วงเวลานี้เอง ฮั่นอู่ตี้ก็มีความคิดที่จะพัฒนาการคมนาคมระหว่างเมืองต่างๆ ทางด้านใต้ของเมืองหลวง จึงได้ส่งขุนพลนามว่าถังเหมิง 唐蒙 Táng Méng คุมกำลังลงใต้มายังมณฑลเสฉวน ถังเหมิงเป็นคนเถรตรง เมื่อได้รับบัญชามาพัฒนาเส้นทางคมนาคม จึงมีความตั้งใจอย่างเต็มที่

เขาได้เกณฑ์แรงงานจำนวนมากมาสร้างถนน ใช้วิธีการปกครองแรงงานอย่างเข้มงวด เมื่อมีคนงานหลบหนี หากจับได้ก็จะลงโทษด้วยการเขียนดี หรือประหารชีวิต ครั้งที่หนักสุดก็คือ มีการประหารชีวิตบรรดาผู้นำชนเผ่าต่างๆ ที่อยู่ในอาณาบริเวณเสฉวน จึงสร้างความขุ่นแค้นใจให้กับชนพื้นเมืองแห่งเสฉวนยิ่งนัก จนเริ่มมีการแข็งข้อ ก่อความวุ่นวายขึ้นทั่วเสฉวน เมื่อยิ่งปราบปราม ความวุ่นวายก็ยิ่งกำเริบ

เมื่อฮั่นอู่ตี้ทรงทราบเรื่อง จึงส่งขุนนางนามว่าซือหม่าเซียงหู 司马相如/司馬相如 Sīmǎ Xiāngrú เดินทางไปเสฉวนเพื่อดับไฟแห่งความวุ่นวาย ซือหม่าเซียงหูเป็นคนฉลาด มีความรอบรู้สูง ชอบใช้ความรู้ และสติปัญญาแก้ปัญหา ดังนั้น เมื่อเขาเดินทางมาถึงเสฉวนแล้ว ท่านไม่รีบร้อนทำการใดๆ แต่ทุ่มงานไปทางสืบหาต้นเหตุแห่งปัญหา เมื่อทราบความจริงทั้งหมดแล้ว จึงได้เขียนบทความประกาศขึ้นมาหนึ่งบทความ โดยมีเนื้อความสำคัญว่า

(ที่มาภาพ : <http://www.zqianyu.com/m/view.php?aid=9160>)

“การที่ฮ่องเต้ต้องการพัฒนาเส้นทางคมนาคมระหว่างเมืองให้กับเสฉวนนั้น เป็นเจตนาที่ดี ต้องการให้ประชาชนทุกคนได้ไปมาหาสู่กันระหว่างเมืองต่างๆอย่างสะดวก มีการค้าขายที่ดี เมื่อเศรษฐกิจดี ชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคนก็จะดีไปด้วย เพียงแต่ในทางปฏิบัติ กลับมีการนำพระราชอำนาจมาใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ความวุ่นวายทั้งหลายจึงเกิดขึ้น นับจากนี้จะมีการเกณฑ์แรงงาน จ้างงานอย่างถูกต้องเหมาะสม

นอกจากโครงการนี้ จะเป็นพระราชประสงค์ของฮ่องเต้แล้ว ยังเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนทุกคนในพื้นที่นี้มิใช่หรือ ดังนั้น พวกเราทุกคนจึงควรทำตามโดยไม่ลังเล

เหมือนดังในยามศึกสงคราม ที่ทหารทุกคนเมื่อได้รับคำสั่งให้บุก ทุกคนต้องรีบเดินหน้าเข้าไปต่อสู้กับข้าศึกด้วยความห้าวหาญ ไร้ซึ่งความหวาดกลัวหรือมีความลังเลใดๆ เพราะหากทหารทั้งหลายมัวแต่ลังเลรักตัวกลัวตายเช่นนั้นแล้ว การรบก็คงต้องพ่ายแพ้อย่างแน่นอน ดังนั้น การสร้างถนนเชื่อมต่อเมืองต่างๆ ที่ทุกคนทราบถึงคุณประโยชน์ของมันเป็นอย่างดี แล้วทุกคนจะหวาดกลัวจนต่อต้านไปทำไม ทำไมไม่ช่วยกันลงทุนลงแรงสร้างมันให้เสร็จ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และลูกหลานภายภาคหน้าสืบไปเล่า”

เมื่อบทความนี้ได้รับการตีแผ่ออกไป บรรดาหัวหน้าชนเผ่า เจ้าเมืองทั้งหลาย จึงยอมยุติความวุ่นวายทั้งหลายลง และหันมาให้การสนับสนุนการสร้างถนนเชื่อมต่อเมืองต่างๆ ต่อไป ผลงานการเจรจาของความวุ่นวายของซือหม่าเซียงหฺวู่ในครั้งนี้ เป็นที่พอพระทัยของฮ่องเต้ฮั่นอู่ตี้ยิ่งนัก เขาจึงได้รับการเลื่อนขั้นขึ้นไปจนได้เป็นขุนนางรับใช้ใกล้ชิดพระองค์ตั้งแต่นั้นมา

ส่วนบทความที่เขาเขียน มีคำพูดที่เขาเน้นก็คือ 义无反顾 / 義不反顧 การทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยความไม่ลังเลนี้ จึงถูกใช้ต่อๆ มาจนกลายเป็นคำสภาศิตจีนไปอีกหนึ่งคำ เพียงแต่มีการปรับคำเล็กน้อยจาก 不 毋 เป็น 无/無 อู่ จนปัจจุบันจึงใช้คำว่า 义无反顾/義無反顧 แทน 义无反顾/義不反顧 นั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสภาศิตนี้

成语比喻：为正义事业而勇往直前。

成語比喻：為正義事業而勇往直前。

Chéngyǔ bǐyù: Wèi zhèngyì shìyè ér yǒngwǎngzhíqián.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยฺวี: เว่ย เจิ้งอี้ ฉื่อเย่ เอ๋อร์ หยงหวางจื่อเฉียน

สภาศิตเปรียบว่า: ก้าวไปข้างหน้าอย่างกล้าหาญเพื่อความชอบธรรม

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสภาศิตนี้ เช่น

当你有了明确的目标, 那你就应该义无反顾地去奋斗。

當你有了明確的目標, 那你就應該義無反顧地去奮鬥。

Dāng nǐ yǒule míngquè de mùbiāo, nà nǐ jiù yīnggāi yìwúfǎngù de qù fèndòu.

ตั้ง หนึ โหย่วเลอะ หมิงเฉว เตอะ มู่เปี้ยว, นา หนึ จิว อิงไก อี้วู่ฝานกุ เตอะ ชวี เฟินโต่ว

ในเมื่อคุณมีเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว คุณก็ควรทำโดยไม่ลังเลอีกต่อไป